

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталія,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршасєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягілева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

4. Interpol : офіційний сайт. URL: <https://www.interpol.int/> (дата звернення: 25.04.2026).

5. Institute for Economics and Peace. Global Terrorism Index Reports. URL: <http://economicsandpeace.org/reports/> (дата звернення: 25.04.2026).

Павлович А. Є.,
здобувачка вищої освіти, 3-го курсу
кафедри бізнес-економіки та підприємництва,
НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Тимошенко Н. Ю.,
кандидат економічних наук
доцент кафедри міжнародної економіки
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ

Безпрецедентні масштаби руйнувань, завдані економіці України внаслідок повномасштабного вторгнення, поставили перед державою подвійний виклик: забезпечення макроекономічної стабільності в умовах тривалої війни та формування надійного фінансового базису для повоєнного відновлення. Оскільки внутрішні фінансові резерви країни об'єктивно виснажені, ключовим фактором економічного виживання та базою для подальшого розвитку стала масштабна підтримка з боку міжнародних фінансових інституцій (МФІ) та стратегічних партнерів.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що зовнішнє фінансування сьогодні виконує не просто функцію перекриття критичного дефіциту державного бюджету. Воно виступає життєво необхідним "якорем" для стримування інфляційних процесів, підтримки золотовалютних резервів та уникнення неконтрольованої девальвації національної валюти [1, с. 18]. Водночас, поступовий перехід від етапу екстреного реагування до підготовки повноцінного аналога «Плану Маршалла» вимагає розбудови нової інституційної архітектури співпраці. Сучасні програми підтримки, зокрема ініціатива Ukraine Facility від ЄС або механізм розширеного фінансування (EFF) від МВФ, передбачають не лише виділення коштів, а чітку синхронізацію фінансової допомоги із проведенням структурних макроекономічних реформ в Україні [2, с. 25].

Тому аналіз ролі міжнародних партнерств у цьому процесі набуває особливої актуальності. Важливо не обмежуватися лише оцінкою обсягів залученого капіталу, а також досліджувати механізми його акумулювання, умови надання фінансових ресурсів і їхній вплив на довгострокову конкурентоспроможність національної економіки у післявоєнний період.

Ключовим інструментом забезпечення макроекономічної стабільності в умовах безпрецедентного шоку стала консолідована підтримка країн G7 та міжнародних фінансових організацій. Зокрема, ухвалення чотирирічної програми розширеного фінансування (Extended Fund Facility — EFF) від Міжнародного валютного фонду обсягом 15,6 млрд дол. США стало своєрідним "маркером довіри", який відкрив шлях до ширшого пакету фінансової допомоги [3, с. 42]. Завдяки регулярним траншам від МВФ та безповоротній грантовій підтримці від уряду США, Національному банку України вдалося абсорбувати девальваційні очікування, наростити міжнародні резерви та суттєво знизити темпи інфляції у порівнянні з першим роком повномасштабного вторгнення.

Проте, якщо на початковому етапі війни пріоритетом було виживання економіки та покриття соціальних видатків, то сьогодні фокус зміщується на довгострокову стратегію відбудови. У цьому контексті визначальним кроком стало запровадження Європейським Союзом програми *Ukraine Facility* обсягом 50 млрд євро на період 2024–2027 років [4, с. 115]. Цей інструмент є концептуально новим, оскільки він поєднує пряму бюджетну підтримку з інвестиційним компонентом та технічною допомогою. Головна особливість механізму полягає у тому, що фінансування жорстко прив'язане до виконання Україною Плану реформ (*Ukraine Plan*), який охоплює антикорупційні заходи, реформу правосуддя, дерегуляцію бізнесу та перехід до "зеленої" економіки [5, с. 12]. Таким чином, європейські партнери не лише надають фінансовий ресурс, але й виступають каталізатором інституційної модернізації держави відповідно до стандартів ЄС.

Водночас, виключно суверенного фінансування (кредитів та грантів уряду) буде недостатньо для повноцінного економічного відновлення. Критичним елементом післявоєнної відбудови є залучення приватного іноземного капіталу. Враховуючи високі безпекові ризики, які залишатимуться актуальними навіть після завершення активних бойових дій, провідну роль тут відіграють міжнародні інституції розвитку, такі як Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (MIGA) з групи Світового банку. Запроваджені ними механізми страхування воєнних та політичних ризиків є фундаментальною передумовою для повернення транснаціональних компаній в український реальний сектор економіки [6, с. 54].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що долаючи подвійний виклик військової агресії та економічного виснаження, Україна змогла не лише втримати макроекономічний "якір", але й розпочати формування міцного фундаменту для повоєнного відновлення. Як зазначалося на початку дослідження, архітектура міжнародної фінансової підтримки зазнала якісної еволюції: від інструментів екстреного порятунку та покриття дефіциту бюджету

до реалізації концепції сучасного "Плану Маршалла", яскравим прикладом якого є програма Ukraine Facility.

Сьогодні міжнародне фінансування є не просто ресурсом для виживання, а потужним важелем інституційної модернізації, оскільки воно жорстко синхронізоване з проведенням євроінтеграційних реформ. Водночас, державні гранти та кредити мають слугувати лише стартовим майданчиком. Подальший успіх відбудови критично залежатиме від залучення приватного іноземного капіталу, що неможливо без ефективної роботи механізмів страхування воєнних ризиків від ЄБРР та MIGA. Таким чином, перетворення міжнародної допомоги на рушійну силу українського економічного дива вимагає від нашої держави абсолютної прозорості, ефективного менеджменту залучених коштів та неухильного дотримання євроінтеграційного курсу.

Література:

1. Богдан Т. П. Макроекономічні ефекти зовнішнього фінансування економіки України в умовах війни. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 15–32.
2. Козюк В. В. Міжнародна фінансова допомога як інструмент повоєнної відбудови: європейський вектор. *Економічний часопис-XXI*. 2023. № 3-4. С. 22–30.
3. Звіряка О. Роль МВФ у підтримці макрофінансової стабільності України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 52. С. 40–46.
4. Мартинюк В. Інструмент Ukraine Facility: європейський підхід до фінансування відбудови. *Міжнародна економічна політика*. 2025. № 1. С. 112–128.
5. Власюк О. Інституційні передумови повоєнного відновлення економіки України. *Стратегічна панорама*. 2025. № 2. С. 5–15.
6. Коваленко М. Механізми страхування ризиків для залучення іноземних інвестицій в Україну. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 3. С. 50–57.

Соколовська О.М.

аспірантка кафедри політології
Одеського національного
університету ім. І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА

Повномасштабне російське вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року кардинально змінило не лише безпекову ситуацію на європейському континенті, а й структуру глобального політичного процесу. Україна, яка протягом

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції